

Staats- und
Universitätsbibliothek
Bremen

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

**DFG-Projekt "Digitalisierung und Erschließung des Nachlasses des
Ägyptologen Adolf Erman (1854-1937)"**

Brief von Hans O. Lange an Adolf Erman

Lange, Hans O.

Kopenhagen, 1893 [[Januar 1893]]

Nachweis dieses Dokuments im [Kalliope-Verbund](#)

[urn:nbn:de:gbv:46:1-87779](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:46:1-87779)

Cyphdenløvsvej 16^e. Kopenhagen K.

Januar 1893.

Lieber Hr. Professor!

Meinen besten Dank für Ihre Rezension der Hrhwof-In-
schrift von Schiaparelli; ich habe mir sogleich das Heft gekauft
und habe die merkwürdige Inschrift mehrmals gelesen. Leider
ist die Publikation, so scheint es mir, ziemlich schlecht ausge-
führt. S. hat den Text in mehreren Stellen falsch abgeschrieben
und nicht verstanden. Ich freue mich, dass Sie eine neue
Ausgabe in der A. Z. geben wollen.

Leider ist meine Zeit sehr aufgeworren. Ich halte diesen
Winter eine Reihe von Vorlesungen über altägyptische Kul-
turgeschichte für einen engeren Kreis, und die Vorbereitung
zu zwei wöchentlichen Stunden nimmt so ziemlich mei-
ne ganze Zeit in Anspruch. Daher kann ich erst im Frühling
zu meinen Vorträgen kommen.

Zu Simuhe habe ich Herrn Borchardt eine Reihe Noti-
zen und Konjekturen ^{ich} zugestellt, und bin immer mit
ihm beschäftigt.

Ich hoffe dieses Sommer eine kleine Reise nach
Berlin zu thun, wenn nicht die Cholera alles Reisen

Handwritten text at the top right, possibly a name or title.

Handwritten text below the first line.

Handwritten text below the second line.

Handwritten text in the middle section, first line.

Handwritten text in the middle section, second line.

Handwritten text in the middle section, third line.

Handwritten text below the middle section.

Handwritten text in the lower middle section, first line.

Handwritten text in the lower middle section, second line.

Handwritten text on the bottom section, first line.

Handwritten text on the bottom section, second line.

Handwritten text on the bottom section, third line.

krigen, hvori han blev saaret for Elfsborg, og beskikkedes 1617 til Landsdommer i Nørrejylland og fik det dertil hørende Len Gudum Kloster. Samtidig forlenedes han med Skals Præbende ved Viborg Domkirke, Pandum og Sejlstrup Len, hvilket sidste han dog fra- traadte det følgende Aar. Landsdommerembedet beklædte han til 1623, da han fra traadte sine hidtil hafte Len og i Stedet blev Lensmand paa Koldinghus, som han 1631 ombyttede med Ørum og dette atter 1635 med Aalborghus, som han fra traadte 1648. G. L. var altsaa en anset og betroet Mand, af hvis mange offentlige Hverv ellers særlig maa nævnes, at han og Oluf Parsberg 1626 beskikkedes til som Kommissærer at antage og føre til Hæren i Tyskland 3000 Knægte; næppe hjemkommen herfra sendtes han til Mecklenburg for paa den udvalgte Prins' Vegne at staa Fadder ved en hertugelig Barnedaab. 1629 var han og Albert Skeel Kommissærer ved Købstædernes Skatteligning efter Krigen saavel i Ribe Stift som i Svabsted og Haderslevhus Len; han var en af Marskallerne ved Prinsens Bryllup 1634, og 1640 blev han Stifts- kommissarius i Viborg Stift. Det er muligt, at Varetagelsen af disse og mange andre Hverv ikke har kunnet forliges med Røgt- ningen af hans private Sager, og sandsynligt, at Kejserkrigen og Torstensonfejden har bidraget til at svække hans Økonomi. I alt Fald havde han allerede 1624 solgt sin Gaard Pederstrup i Ning Herred, afhændede 1626 en Arvepart i Hersomgaard, 1633 Nebel i Hillerslev Herred og 1646 sin fædrene Gaard Brejninggaard, samtidig med at han pantsatte Kølbygaard, som han havde faaet med sin Hustru, og som var den eneste Besiddelse, han efterlod sine Børn, skønt han 1638 var blevet takseret til 800 Tdr. Htk.

Danmarks Adels Aarvog, XVIII, 1901, S. 262. Historisk Aarvog for Thisted Amt 1917, S. 12—16. Personalhist. Tidsskr., V, 1884, S. 312.

Thiset (S. Nygård).*

Lange, Hans Ostenfeldt, f. 1863, Biblioteksmand, Ægyptolog. F. 13. Okt. 1863 i Aarhus. Forældre: Købmand Hans L. (1821—1912) og Cathrine Marie Ostenfeldt (1836—1917). Gift 8. Nov. 1893 i Ubberup med Jonna Mielche, f. 10. Jan. 1870 i Aarhus, D. af Oberst Johan Christoffer M. (1829—1907) og Edel (Ella) Vilhelmine Hoff (f. 1847).

L. blev Student 1881 fra Aarhus, cand. phil. 1882, n. A. Assistent ved Universitetsbiblioteket, tre Aar efter ved Det kgl. Bibliotek. Som Fagstudium havde han valgt Ægyptologi, men samtidig med at dyrke dette gik han med levende Interesse op i Biblioteks-

Selvfølge, da han 1901 efter Chr. Bruuns Afgang udnævntes til Overbibliotekar ved Det kgl. Bibliotek. Hans Overtagelse af Chefposten fandt Sted paa et Tidspunkt, da Loven om en ny Bygning for Biblioteket efter mange Aars Forhandlinger var vedtaget og Opførelsen allerede paabegyndt. L. fik derfor ikke nogen afgørende Indflydelse paa Bygningens Hovedtræk, men det lykkedes ham i Løbet af Sommeren 1901 i Forstaaelse med Arkitekten, Professor Hans J. Holm, at udvirke, at en for Bygningens Benyttelse meget vigtig Tværbygning blev genoptaget fra den oprindelige Plan og Façaden vendt ind mod Tøjhusgaarden. Efter at L. 1906, bistaaet især af A. A. Bjørnbo (s. d.), havde gennemført Flytningen, organiserede han Virksomheden i den nye Bygning efter moderne Principper og viste her en langt klarere Forstaaelse af Bibliotekets Forpligtelser over for Publikum, end tidligere Tider havde haft. Samtidig fik han Budgettet bragt paa Højde med de stærkt forøgede Krav, som Litteraturens Udvikling og den voksende Benyttelse nødvendiggjorde; hans Indflydelse hos de bevilgende Myndigheder var under Venstreministerierne betydelig. L.s Bogkøb prægedes af en næsten encyklopædisk Bogkundskab og et vidtstrakt Kendskab til Verdensbogmarkedet og dets Prisforhold saavel som af hans stærke økonomiske Sans og Evne til at udnytte Konjunkturerne. Han fastholdt Bibliotekets Tradition: at favorisere Købet af store og kostbare Kildepublikationer o. l. Værker; med særlig Iver omfattede han Udviklingen af Inkunabelsamlingen, for hvilken hans Cheftid blev en Guldalder i en saadan Grad, at den paa visse Felter overgaar alle udenlandske Samlinger. Det var ligeledes paa Inkunablernes Omraade, L.s betydelige boghistoriske Kundskaber især gjorde sig gældende; han har offentliggjort adskillige Afhandlinger om herhen hørende Problemer, bl. a. i det Festskrift, han under Titlen »Analecta bibliographica« udgav ved Flytningen 1906. — Fra sin tidligste Ungdom har L. haft stærke religiøse Interesser og deltaget i forskelligt kristeligt Arbejde i Tilknytning til Indre Mission, bl. a. Midnatsmissionen og Afholdssagen (1895 Medstifter af Blaa Kors), den københavnske Kirkesag og Kampen mod Smudspressen. Han har saaledes været blandt de førende inden for Lægmandsbevægelsen og oftere ydet Bidrag til kirkelige Drøftelser i Pjecer eller Artikler (bl. a. i »Plovfuren« 1911 ff. og »Tro og Liv« 1918 ff.), tydelig paavirket af engelsk Kirkeliv. Ogsaa Søren Kierkegaard har betydet meget for ham, og han var 1901—06 og 1921—36 Medudgiver af den store Udgave af Kierkegaards samlede Værker. I nær Tilknytning til L.s kristelige Livsanskuelser staar hans Interesse for sociale Spørgsmaal og

Folkeoplysning, og han førtes derved tidligt til at beskæftige sig med Folkebiblioteksforhold. 1901—25 var han et virksomt Medlem af Hovedbestyrelsen for Kbh.s Kommunebiblioteker, 1918—34 af Bestyrelsen for Gentofte Kommunebibliotek, men hans Hovedindsats er det 1909 trykte Foredrag »Bibliotekssagen uden for Kbh.«, der optrækker Hovedlinierne for den Organisation af vort Folkebiblioteksvæsen omkring en Række Centralbiblioteker, som senere udformedes i Biblioteksloven af 1920, i hvis Tilblivelse han ogsaa havde Andel. — 1924 trak L. sig, træt af den daglige Administrations Byrder, tilbage fra sit Embede for at overtage et Lektorat i Ægyptologi. Hans Styrke som Biblioteksmand var hans stærke Føling med Biblioteksudviklingen i Udlandet og hans Fortrolighed med alle Sider af Fagets Teori (jfr. bl. a. hans Bidrag i »Haandbog i Bibliotekskundskab«); overensstemmende hermed optoges hans Tanker mindre af administrative Detailler end af organisatoriske Problemer og Planlægning paa længere Sigt, og gennem denne sin Evne til at trække de store Linier op og sit moderne Syn paa Biblioteket som offentlig Institution virkede han inciterende paa mange af sine yngre Medarbejdere og Fagfæller. — Medlem af Videnskabernes Selskab 1906, af Preussische Akademie d. Wiss. 1927. Dr. phil. h. c. ved Lunds Universitet 1918. — R. 1906. DM. 1921. — Malerier af Ernst Zeuthen 1926 og Johs. Nielsen (begge i Kunstnernes Eje) og af Jørgen Lange (i Familieeje). Buste af R. Bøgebjerg.

Selvbiografi i Inbjudning till filosofie doktorspromotion vid Lunds Univ. 250-årsfest, 1918. F. Hendriksen i Bogvennen 1904—06, 1906, S. 34, 51, og: Mennesker og Oplevelser, 1910. Bogsamlingsbladet Okt. 1910. Svend Dahl i Bogens Verden, VI, 1924, S. 55 f. Victor Madsen: Katalog over Det kgl. Bibl.s Inkunabler, I, 1935, S. XIII f. J. Aarsbo: Bibliotekerne og Samfundet, 1935, S. 137 ff. Blaa Kors i Danmark, 1920. A. Schmidt: Afholdelsesbevægelsens Verdenshist., IV, 1914.

Svend Dahl.

For et meget stort Antal af alle nulevende og tidligere *Ægyptologer* er det et Særkende, at den gamle Kultur allerede har været deres store Interesse fra de unge Aar, og ogsaa hos L. kan Interessen føres helt tilbage til Skoletiden. Da han blev Student, var det imidlertid ikke muligt at afslutte Studiet med en Magisterkonferens, skønt der paa Universitetet blev givet Undervisning i Faget af Professor Vald. Schmidt, hos hvem L. læste i flere Semestre. Hans særlige Interesser for Sproget og Religionen nød dog ikke tilstrækkelig Fremme hos Schmidt, der især har indlagt sig Fortjeneste som Arkæolog, og det blev af afgørende Betydning for ham, at han under et Studieophold i Berlin kom i Forbindelse med Ad.

Erman, den moderne ægyptiske Filologis Grundlægger. Forbindelsen med Erman blev fortsat og førte til et Samarbejde ved den store ægyptiske Ordbog, som dengang var under Forberedelse paa Ermans Initiativ. Hertil leverede L. vægtige Bidrag ved Bearbejdelsen af medicinske, religiøse, filosofiske, litterære og biografiske Tekster. Som udenlandsk Medlem af det preussiske Akademi og af Akademiets Udvalg for den ægyptiske Ordbog bevarede han senere sin Indflydelse paa Publikationen. Vinteren 1899—1900 tilbragte han i Ægypten som Medarbejder ved Katalogiseringen af det ægyptiske Nationalmuseums Antikviteter og udgav sammen med H. Schäfer Monumenterne fra det mellemste Rige. Paa en Studierejse lykkedes det ham 1903 i en Papyrus i Leiden at konstatere de berømte ægyptiske Profetier, som han gav en foreløbig Meddelelse om i det preussiske Akademis Sitzungsberichte. Publikationen overdrog han, der var stærkt optaget af sine Embedspligter, til A. Gardiner. Først 1924 kunde L. virkeliggøre sit Ønske om at hellige nogle Aar til Sikring af dansk Ægyptologis Fremtid. Som Lektor ved Universitetet gjorde han det nu muligt at gennemføre og afslutte et Studium i dette Fag, og ved Oprettelsen af Universitetets ægyptologiske Laboratorium 1926 lagde han Grunden til et nødvendigt videnskabeligt Apparat, som i Aarenes Løb antog Form af et Institut med et omfangsrigt Arbejds- og Forskningsmateriale. 1937 trak L. sig tilbage fra Universitetet for at udnytte hele sin Tid til Ordningen af en værdifuld Samling Papyri, som Carlsbergfondet paa hans Foranledning sikrede for dansk Videnskab. — L. er Forfatter til talrige videnskabelige Afhandlinger i »Zeitschrift für ägyptische Sprache«, i »Recueil de travaux«, Festskriftet til Griffith (1932), Mindeskriftet for Maspero (1934) og i Berlin-Akademiets »Sitzungsberichte«. Han har udgivet »Grab- und Denksteine des mittleren Reiches im Museum von Kairo« (med H. Schäfer, I—IV, 1902 ff.), »Papyrus Lansing« (med Ad. Erman, 1925), »Das Weisheitsbuch des Amenemopes« (1925), »Der magische Papyrus Harris« (1927), paa Dansk bl. a. »Religiøse Tekster fra det gamle Ægypten« (1921), »Ægyptiske Æventyr« (1925) og »Fra det gamle Ægyptens Kultur og Historie« (1928); endvidere har han skrevet de ægyptiske Afsnit i Chantepie de la Saussayes »Lehrbuch der Religionsgeschichte« (4. Udg., I, 1925) og »Illustriert Religionshistorie« (1923).

C. E. Sander-Hansen.

Lange, Hans Ove, f. 1877, Industrimand. F. 1. Maj 1877 i Kerteminde. Forældre: Købmand Peter Balthazar L. (1833—1909) og Marie Sophie Elisabeth Møller (1840—1914). Gift 1° 5. Juni

